

Voorstel raad

Nummer

Contact en vragen via

Technischevragen@hollandskroon.nl

Portefeuillehouder

M.M.J. van Gent

Datum raadsvergadering	Datum B&W-besluit
31 oktober 2019	8 oktober 2019/29 oktober 2019

Onderwerp
Overdracht binnenzwembaden

Voorgesteld besluit
<ol style="list-style-type: none">1. eigendom, beheer en exploitatie van de vier binnenzwembaden in Hollands Kroon per 31 december 2019 over te dragen aan vier lokale rechtspersonen, die via het HOZE-overleg met elkaar samenwerken en voor het afboeken van boekwaarde eenmalig € 250.402 beschikbaar te stellen;2. met ingang van 2020 een totale exploitatiebijdrage € 575.869 (exclusief loonsuppletie) te verstrekken en indexering daarvan jaarlijks bij de begrotingsbehandeling vast te stellen;3. de medewerkers in gemeentelijke dienst met ingang van 31 december 2019 te detacheren aan vier lokale stichtingen;4. de reserve zwembaden, conform de in dit voorstel opgenomen verdeling, vrij te laten vallen voor invulling van groot onderhoud in de baden tot en met 2025;5. aan HOZE de opdracht te geven om de reserve de komende jaren aan te vullen uit eigen opbrengsten, sponsoring en fondswerving, om zo ook na 2025 groot onderhoud te kunnen bekostigen en in 2025 eenmalig een bijdrage beschikbaar te stellen van maximaal € 590.485 voor de uitvoering van onderhoud in de baden tot en met 2030, onder voorwaarde dat de exploitaties stabiel zijn;6. het onder 5 genoemde besluit vanaf 2021 meerjarig in de begroting te verwerken door een jaarlijkse storting in de reserve zwembaden.

Wettelijke grondslag
Kadernota Accommodatiebeleid

Kern van het voorstel

HOZE heeft op 3 juli jl. een plan ingediend hoe men de toekomst van de (openstelling van) de zwembaden ziet. Kort en bondig: het voorstel van HOZE is om de zwembaden per 1 januari 2020 over te dragen aan vier lokale entiteiten met hun eigen begroting en de medewerkers in gemeentelijke dienst te laten en (tegen een door HOZE te betalen vergoeding) te detacheren aan de lokale stichtingen. De raad moet nu besluiten over de financiële kaders van dit plan.

De raad besluit:

Conform.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 31 oktober 2019

Griffier

Voorzitter

Aanleiding

Op 19 december 2017 (bijlage 1) besloot uw raad om de vier binnenzwembaden open te houden in de bestaande eigendomssituatie en ons college opdracht te geven om met HOZE tot overeenstemming te komen over zelfbeheer bij onderhoud en ondersteuning bij de bedrijfsvoering. Volledige overdracht naar HOZE was op dat moment nog kwetsbaar. We hebben gesteld eerst te willen zien of HOZE waar kan maken wat in de bedrijfsplannen wordt geambieerd.

HOZE heeft op 3 juli jl. een plan ingediend hoe men de verdere toekomst van de (openstelling van) de zwembaden ziet. Met het memo van 14 augustus 2019 (bijlage 2) hebben we u in kennis gesteld van dit plan en de eerste doorrekening daarvan. Dit voorstel gaat in op dat plan en de daarmee te nemen volgende stap: overdracht van het eigendom, beheer en exploitatie. De laatste stap: overdracht van werkgeverschap wordt nu nog niet gezet, maar we zien het voorstel dat er nu ligt als een stap om daar uiteindelijk ook naar toe te groeien.

Beoogd bestuurlijk/maatschappelijk doel/effect

Een gezonde leefstijl van onze inwoners en een aanbod van voldoende accommodaties in de kernen om de sociale samenhang te borgen.

Motivering per voorgesteld besluit

In dit voorstel is de motivering samengevat. Voor een meer uitgebreide toelichting verwijzen we naar de bij dit voorstel gevoegde toelichting bij raadsvoorstel.

1. Overdracht van eigendom, beheer en exploitatie

In 2017 is de HOZE-groep verantwoordelijk geworden voor zelfbeheer bij onderhoud en ondersteuning bij de bedrijfsvoering. We hebben gesteld te monitoren of HOZE, en in het verlengde daarvan de lokale samenleving, verantwoordelijkheid kan en wil nemen bij het openhouden van de zwembaden. Insteek is een groeimodel, waarbij we steeds met HOZE in gesprek blijven over volledige overdracht van eigendom en verantwoordelijkheden. In 2017 en 2018 is het volgende bereikt:

- stabiele exploitaties in de baden (zie gemeentelijke jaarrekening 2017 en 2018);
- inzet van vrijwilligheid van HOZE in de baden;
- inzet van HOZE bij uitvoering van onderhoud via zelfredzaamheid.

In de aanbiedingsbrief (bijlage 2a) heeft HOZE een beschrijving gegeven van de tweede en derde bullit. Op basis van de monitoring komen we tot de conclusie eind dit jaar de volgende stap te zetten en eigendom, beheer en exploitatie over te dragen. HOZE acht dit een noodzakelijke volgende stap om nog meer lokale verbondenheid van inwoners in de baden te creëren.

2. Exploitatiebijdrage exclusief loonsuppletie

De gemeente betaalt een exploitatiebijdrage van € 575.869,- aan de vier stichtingen. In totaal kost het plan ons echter € 822.865,-. Verklaring voor dit verschil: De KNZB rapporteerde al dat er een oplossing gevonden moet worden voor de door hen berekende boventalligheid en loonsuppletie (aanvulling van salaris om het verschil tussen CAO zwembaden en de gemeentelijke CAR-UWO te overbruggen). Dit komt op € 246.996. HOZE heeft geconcludeerd dat dit een structureel karakter heeft en pas 'opgelost' wordt bij natuurlijk verloop. Er lijkt vooralsnog geen ruimte te zijn om loonsuppletie in te laten groeien in de exploitatie van de stichtingen. HOZE heeft ook geconcludeerd dat er geen boventalligheid ontstaat. Er ontstaat weliswaar vrijwilligheid in de baden, maar vooral ondersteunend aan de betaalde medewerkers en niet ter vervanging van hen.

3. Detachering van medewerkers

We hebben gekozen voor detachering van de medewerkers van de gemeente aan de HOZE-stichtingen. Daarmee handelen we zorgvuldig. De stichtingen moeten ingroeien in hun operationele verantwoordelijkheden en we willen eerst kijken of de exploitaties stabiel kunnen blijven. Ook visies over werkgeverschap zijn nog niet eenduidig. Voor de medewerkers geldt dat zij een positief gevoel hebben bij detacheringen, omdat er dan stabiliteit en een vorm van zekerheid is. Na twee jaar evalueren we de exploitaties waarbij ook wordt bekeken of detachering omgezet kan worden in een dienstverband. We organiseren daarbij ook inspraak van de medewerkers.

4. Reserve zwembaden

De gemeente stelt de volledige reserve zwembaden beschikbaar. Deze staat nu op € 1.206.221,-. Daarmee moet het onderhoud, met het KNZB-rapport als uitgangspunt, in ieder geval tot 2025 uitgevoerd kunnen worden.

5. Garantie

Omdat we beseffen dat zwembaden technisch ingewikkeld zijn, om specialistisch onderhoud vragen en daarmee ook duur in onderhoud zijn, stellen we in 2025 een maximale bijdrage van 50% voor het onderhoud beschikbaar dat tot en met 2030 bekostigd moet worden. Een dergelijke garantie is overigens in lijn met uw eerdere besluit van 19 december 2017, waarbij u de intentie uitsprak om in 2023 een extra storting in de reserve zwembaden voor het noodzakelijk uit te voeren onderhoud, als het door besparingen opgebouwde budget daarvoor niet toereikend is.

Kanttekeningen en risico's (incl. argumenten)

Sportcampus Wieringerwerf

In dit voorstel is gewerkt aan verzelfstandiging van het bestaande vastgoed, op basis van de kaders die uw raad daarvoor heeft meegegeven in het accommodatiebeleid en besluitvorming die hierover heeft plaatsgevonden. In Wieringerwerf wordt in de realisatie van de Sportcampus verkend of nieuwbouw en daarmee samenhangende zelfstandige exploitatie haalbaar is. Het is goed mogelijk dat, om deze nieuwbouw haalbaar te maken, de financiële kaders verruimd moeten worden, waarbij naast een tijdelijke bijdrage aan HOZE ook een structurele gemeentelijke bijdrage aan Campus De Terp nodig kan zijn. Overleg daarover vindt nog plaats. In dit voorstel houden we daar geen rekening mee. Basis van het voorstel is verzelfstandiging van het bestaande vastgoed onder voor iedere stichting gelijkwaardige condities.

Alternatieven (incl. argumenten)

Raadsvoorstel 26 november 2015 opnieuw in behandeling nemen

Hoewel we met dit voorstel inhoudelijk goede stappen zetten (gewenste verzelfstandiging, conform het in gang gezette accommodatiebeleid), kunnen we vooralsnog niet voldoen aan de financiële kaders die uw raad heeft gesteld. U kunt daarmee de afweging maken om het raadsvoorstel van 26 november 2015 (bijlage 4) opnieuw in behandeling te nemen. Gezien het verloop van het debat dat u daar indertijd over gevoerd heeft, laten we het voor nu bij het benoemen van dit alternatief, omdat we inschatten dat het voor u niet bespreekbaar is.

Bestaande eigendomssituatie handhaven

Er zitten elementen in het voorstel die in ieder geval op korte termijn nog kostenverhogend werken. Daaruit zou u de conclusie kunnen trekken om de verzelfstandiging niet door te zetten. Daarmee blijft alles bij het bestaande. Wij zien dit niet als wenselijk. HOZE wil meer verantwoordelijkheid nemen en op iets langere termijn zien we besparingsmogelijkheden. De stichtingen nemen op langere termijn een grotere financiële verantwoordelijkheid in de uitvoering van groot onderhoud. De verwachting is dat stichtingen met de lokale verbondenheid makkelijker in kunnen spelen op behoeftes en daarmee de exploitaties stabiel kunnen houden en ook op personeel gebied zijn er op langere termijn financiële voordelen te behalen. Nieuwe vacatures worden door de stichtingen ingevuld, waarmee we inverdiene op loonsuppletie.

Financiële gevolgen

Kosten/opbrengsten	€ 91.377,- structureel, € 118.097 voor een periode van 5 jaar vanaf 2021 en € 250.402,- incidenteel
Dekking binnen begroting	Programma: Vitaliteit Cluster: Sport en Educatie

Geen dekking binnen begroting	<p>Dekkingsvoorstel: Dekking is onder voorbehoud van uw goedkeuring op de begroting 2020.</p> <table border="1" data-bbox="603 497 1465 824"> <tr> <td>Totale kosten gemeente</td> <td></td> <td>€ 822.865</td> </tr> <tr> <td>Dekking structureel</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Exploitatieresultaat 2018</td> <td>€ 612.609</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Vervallen dotatie groot onderhoud aan reserve groot onderhoud gemeente gebouwen</td> <td>€ 78.610</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Vrije ruimte door vrijval van afschrijvingen bij overdracht eigendom per 1-1-2020</td> <td>€ 40.269</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td></td> <td>€ 731.488</td> </tr> <tr> <td>Extra opnemem in gemeentelijke begroting 2020</td> <td></td> <td>€ 91.377</td> </tr> </table> <p>In de aangeboden gemeentelijke begroting 2020, is opgenomen dat de structurele bijdrage € 235.000,- moet zijn. Zie daarvoor de toelichting in de memo van 14 augustus jl. Door de alternatieve bekostiging van het plan (onderzoek hebben we in dezelfde memo aangekondigd), valt de structurele last voor de begroting € 143.623 lager uit. Dat beïnvloedt het begrotingsaldo 2020.</p> <p>Het onder punt 6 voorgestelde besluit (een garantstelling van € 590.485) betekent dat u van 2021 tot en met 2025 een storting in de reserve zwembaden moet doen. Dit nemen we mee in de eerste begrotingswijziging op de programmabegroting 2020 en verder, waarbij er voor genoemde jaren rekening gehouden moet worden met een extra last van € 118.097</p> <p>De af te boeken kapitaallasten worden (eenmalig € 250.402,-) ten laste van de reserve Vastgoed gebracht.</p>	Totale kosten gemeente		€ 822.865	Dekking structureel			Exploitatieresultaat 2018	€ 612.609		Vervallen dotatie groot onderhoud aan reserve groot onderhoud gemeente gebouwen	€ 78.610		Vrije ruimte door vrijval van afschrijvingen bij overdracht eigendom per 1-1-2020	€ 40.269		Totaal		€ 731.488	Extra opnemem in gemeentelijke begroting 2020		€ 91.377
Totale kosten gemeente		€ 822.865																				
Dekking structureel																						
Exploitatieresultaat 2018	€ 612.609																					
Vervallen dotatie groot onderhoud aan reserve groot onderhoud gemeente gebouwen	€ 78.610																					
Vrije ruimte door vrijval van afschrijvingen bij overdracht eigendom per 1-1-2020	€ 40.269																					
Totaal		€ 731.488																				
Extra opnemem in gemeentelijke begroting 2020		€ 91.377																				
Fiscale gevolgen	Ja																					
<p>Toelichting: Met voorliggend voorstel voldoen we aan de voorwaarden voor buitenwettelijke goedkeuring van de Belastingdienst. Daarmee mag BTW op de doorberekening van de brutoloonsom achterwege blijven. Bij de facturatie dienen we hier expliciet rekening mee te houden.</p>																						

Communicatie

Met de HOZE-groep is op 25 september 2019 ambtelijk overeenstemming bereikt over het voorstel. Medewerkers in de baden zijn geïnformeerd over de aanstaande detachering en met hen (en ook de Ondernemingsraad) volgt nadere communicatie over de verdere invulling van deze detachering.

Bijlagen

0. Toelichting bij raadsvoorstel
1. Raadsbesluit 19 december 2017
2. Raadsmemo 14 augustus 2019 (met a. aanbiedingsbrief en b. begroting HOZE)
3. Raadsbesluit 26 november 2015